

عملکرد شرکت های تعاونی

روستائی ایران

از: سازمان مرکزی تعاون روستائی

مقدمه

هدف از ایجاد و گسترش شبکه شرکت های تعاونی روستائی در ایران، جانشین کردن نظام تعاونی بجای شیوه پیلهوری و فراهم آوردن شرایطی بود که نه تنها سبب بهبود امور کشاورزی و بالا بردن تولید روستائیان و ازدیاد درآمد و قدرت خرید روستائیان گردد، بلکه با تکیه بر قدرت مالی این شرکت ها نیازمندیهای کلی روستائیان

سلف خری و پیلهوری در روستاها از میان برود.

فعالیت های مربوط به ایجاد و توسعه تعاونی های روستائی در ایران، با تشکیل صندوق های تعاون روستائی در مرکز تعدادی از شهرستانهای ایران به وسیله بانک کشاورزی از سال ۱۳۲۰ به بعد، آغاز گردید. هدف از اقدام مزبور کمک اعتباری به کشاورزان و

پرداخت وام های ضروری به کشاورزان بدهکار بود. علاوه بر سرمایه کشاورزان و مالکان عضو این شرکتها، بانک کشاورزی نیز به این صندوق ها کمک مالی می کرد تا به صورت آسان به زارعین وام پرداخت شود. پیشرفت کار این صندوق ها به علت نفوذ مالکان و قرار داشتن آنها در مراکز شهرستانها محدود بود و تا اواخر سال ۱۳۳۶ تعداد آنها

از سال ۱۳۳۶ بانک کشاورزی، به منظور ارائه خدمات بیشتر به روستائیان و افزایش تولیدات کشاورزی مامورینی را جهت آگاهی و تشویق کشاورزان به تشکیل شرکت های تعاون روستائی به روستاها فرستاد تا زمینه تشکیل شرکتهای تعاون روستائی به تدریج فراهم شود. ابتدا در دساوند یک شرکت تعاونی روستائی با ۴۵۷ نفر عضو و ۱۱۲۴۰ ریال سرمایه (با کمک بانک کشاورزی) تأسیس شد و به تدریج تعداد ۹۲۵ تعاونی از طریق بانک مزبور تشکیل گردید.

در سال ۱۳۴۱ در تبصره ماده ۱۶ قانون اصلاحات ارضی، عضویت کشاورزان صاحب زمین در تعاونی های روستائی ضروری اعلام شد و در سال ۱۳۴۲ به منظور ارشاد و کمک فنی به کشاورزان عضو تعاونی سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران تأسیس گردید.

در نیمه اول سال ۱۳۴۲، زمانی که سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران سرپرستی تعاونی های روستائی را بعهده گرفت، جمعاً ۲۰۹۲ شرکت با عضویت ۴۵۹۴۰۱ نفر و سرمایه ۲۹۶ میلیون ریال تشکیل شده بود و این رقم تا سال ۱۳۵۱ به ۸۳۶۱ شرکت رسید.

شرکت به ۲۶۱۷ واحد با ۲۲۵۰۰۰۰ کشاورز تقلیل یافت و سپس تا بهمن ۱۳۵۷ به ۲۹۳۹ تعاونی با ۳۰۱۰۲۰۲ عضو و ۸۹۰۸ میلیون ریال سرمایه رسید. گزارش حاضر وضعیت شرکتهای اتحادیه های تعاونی روستائی تا آذر ماه ۱۳۷۱ را بطور اجمالی مورد بررسی قرار داده و پیشرفت های ۵ سال اخیر را از لحاظ آماری مقایسه کرده است.

وضعیت عمومی تعاونی های روستائی

در حال حاضر، ۳۱۰۵ شرکت تعاونی روستائی با عضویت ۴۳۹۱۸۷۸ نفر و سرمایه ۸۸۹۲۴۲۸۴۰۰۰ ریال ۵۷۷۳۱ روستا را تحت پوشش قرار داده و در زمینه های بازرگانی، اعتباری، خدمات فنی و آموزشی تحت نظارت سازمان مرکزی تعاون روستائی فعالیت دارند. سازمان تعاون روستائی با ایجاد ۱۴۳۰ حوزه سرپرستی راهنمایهای لازم را جهت پیشبرد مقاصد تعاونی معمول داشته و با توجه به عملکرد صحیح این تعاونیها و کسب محبوبیت در میان روستائیان ۹۲٪ جمعیت روستائی کل کشور تحت پوشش این

میزان سرمایه ۴۶۸۲۷۰۲۶۹۵۰ ریال اضافه شده است.

بطور متوسط هر شرکت دارای ۱۴۱۴ نفر عضو و ۲۸۶۳۶۳۱۰ ریال سرمایه می باشد پایین ترین تعداد عضو در شرکتهای استان خوزستان ۹۹۲ نفر و بالاترین تعداد عضو در شرکتهای استان بوشهر با ۲۱۶۶ نفر می باشد.

پایین ترین سرمایه گذاری بوسیله اعضاء شرکتهای استان خوزستان به مبلغ ۱۴۱۰۹۶۰۰ ریال صورت گرفته و بالاترین آن در استان مازندران بمبلغ ۵۲۱۳۸۰۰۰ ریال است.

بطور کلی سرمایه گذاری در شرکتهای به نسبت تعداد اعضاء موجود و خدماتی که باید ارائه گردد، قلیل و مناسب برای فعالیتهای سازنده نیست، زیرا بطور متوسط هر عضو مبلغ ۲۰۰۰۰ ریال معادل ۴۰۰ سهم ۵۰ ریالی سرمایه گذاری نموده و حجم معاملات آنان از لحاظ کمی در سال حداکثر نمی تواند بیش از چهار برابر این مبلغ باشد و این حجم معامله و خدمات به نسبت کل هزینه های یک خانوار ناچیز بنظر می رسد.

جدول شماره (۱) مقایسه وضعیت شرکتهای تعاونی روستائی در سالهای ۶۷ تا آذر ۷۱

سال	مشخصات کلی		تغییرات سالانه			
	تعداد شرکت	تعداد عضو (نفر)	میزان سرمایه (میلیون ریال)	تعداد شرکت	تعداد عضو	میزان سرمایه (میلیون ریال)
۶۷	۳۱۳۱	۴۱۲۶۸۸۱	۵۰۱۳۷			
۶۸	۳۱۱۵	۴۱۹۹۷۴۹	۶۰۱۳۵	-۶	۷۲۸۶۸	۹۹۹۹
۶۹	۳۱۳۰	۴۲۷۲۷۲۲	۶۹۰۸۲	۱۵	۷۲۹۷۳	۸۹۴۶
۷۰	۳۱۰۰	۴۳۴۳۰۷۲	۷۸۲۳۱	-۳۰	۷۰۳۵۰	۹۱۴۹
۷۱	۳۱۰۵	۴۳۹۱۸۷۸	۸۸۹۳۴	۵	۴۸۸۰۶	۱۰۶۹۳

اتحادیه شرکتهای تعاونی روستائی

از مشارکت ۳۰۹۴ شرکت تعاونی روستائی در سراسر مملکت ۲۰۲ اتحادیه شرکتهای تعاونی روستائی شکل گرفته است

تعاونیها قرار گرفته اند و از خدمات ارائه شده بوسیله شرکتهای بهره مند می گردند.

در پنجساله ۷۱-۶۷ (پایان آذر ماه) از تعداد شرکتهای تعاونی روستائی ۱۰ شرکت کسر و بر تعداد اعضاء ۳۲۱۵۹۰ نفر افزوده و بر

در سال ۱۳۵۲ تصمیم گرفته شد بمنظور تقویت بنیه مالی تعاونیها و فراهم آمدن امکان اداره سهل تر و ارائه خدمات بهتر به اعضاء، شرکتهای کوچک در یکدیگر ادغام شوند و در نتیجه تعداد تعاونیها از ۸۳۶۱

شرکتهای تعاونی کشاورزی

تاکنون ۱۲۵۸ شرکت تعاونی کشاورزی تحت عناوین مرغداری، دامداری، زنبورداری و کلیه امور کشاورزی در سراسر کشور با عضویت ۶۴۳۳۱۲ نفر که اکثراً از

سرمایه‌گذاری از لحاظ مادی موفقتر عمل نمایند.

بطور متوسط هر اتحادیه از مشارکت ۱۵ شرکت بوجود آمده، میانگین اعضاء این شرکتها ۱۴۱۴ نفر عضو در هر شرکت عضو است که جمعاً در هر اتحادیه ۲۱۲۱ عضو

که عموماً در مراکز شهرستانها قرار دارند و با قدرت مالی بیشتر جهت تامین مایحتاج اولیه کشاورزان تهیه توزیع ابزار کار حرفه‌ای و نهاده‌های کشاورزی و خرید مازاد محصولات کشاورزی و دامی و ایجاد بازارهای مناسب جهت فروش این محصولات فعالند.

جدول شماره ۲- مقایسه وضعیت اتحادیه‌های تعاونی روستایی در سال‌های ۶۷ تا (آذر) ۷۱

تغییرات سالانه		مشخصات کلی اتحادیه‌ها				
میزان سرمایه	تعداد		میزان		تعداد	
	شرکت عضو	اتحادیه	ذخیره قانونی	سرمایه	شرکت	اتحادیه
(میلیون ریال)			(میلیون ریال)	(میلیون ریال)		
			۹۳۵۹	۱۳۷۵	۳۱۲۰	۱۸۹
۳۰۸۸	-۹		۱۰۶۷۰	۱۶۸۳	۳۱۱۱	۱۸۹
۱۳۳۲	-۱۲		۱۳۳۲۸	۱۸۱۷۱	۳۰۹۹	۱۸۹
۲۸۷۱	-۲	۲	۱۵۹۱	۲۱۰۴۲	۳۰۹۷	۱۹۱
۲۸۴۹	-۳	۱۱	۱۷۶۳	۲۳۸۹۱	۳۰۹۴	۲۰۲

مستخصین و دست‌اندرکاران با تجربه و روستاییان کارآمد میباشند، تاسیس شده است. عملکرد این شرکتها آنچنان که باید و شاید

(خانوار) تحت پوشش قرار دارند. با سرمایه موجود، مبلغی که بتوان جهت

اتحادیه‌های شرکتی تعاونی روستایی با ایجاد کارگاهها و کارخانجات متعدد در زمینه تبدیل و تولید کالاهای مورد نیاز موفق بوده‌اند. در زمینه تولید گوشت و لبنیات با تاسیس مرغداریها و دامداریهای این مهم را انجام می‌دهند در مورد مکانیزه کردن زراعت با تهیه و در اختیارگذاشتن ماشین‌آلات در زمینه کاشت، داشت و برداشت، کمک‌های مؤثری به کشاورزان عضو نموده‌اند.

جدول شماره ۳- مقایسه وضعیت شرکتی تعاونی کشاورزی در سالهای ۶۷ تا (آذر) ۷۱

تغییرات سالانه			تعداد		سال
درصدافزایش	تعداداعضاء	درصدافزایش	تعداد	اعضاء	
یا کاهش		یا کاهش	شرکت		
				۱۵۸۴۳۴	۶۷
۱۱۳	۱۷۹۶۳۷	۳۵	۱۷۵	۳۳۸۰۷۱	۶۸
۵۱	۱۷۱۲۹۵	۵۹	۳۹۴	۵۰۹۳۶۶	۶۹
۱۵	۷۷۳۹۹	۹	۹۳	۵۸۶۷۶۵	۷۰
۱۰	۵۶۵۴۷	۹	۹۹	۶۴۳۳۱۲	۷۱

چشم‌گیر نبوده و افزایش روزافزون آن براساس امید به توفیق در آینده است که با جدیت و پشتکار و استفاده از تکنیک‌های پیشرفته در این امر موفق گردند.

بدلیل کمبود اطلاعات صحیح از عملکرد این شرکتها تحلیلی بر روی توفیق یا عدم آن بطور دقیق نمی‌توان داشت.

خدمات به هر عضو اختصاص داد ۵۵۷۶ ریال معادل تقریباً یک سهم است که این مبلغ بسیار ناچیز و برای سرمایه‌گذاری و اختصاص آن به امور تولیدی، توجیه اقتصادی منطقی نخواهد داشت. بدون اتحادیه‌ها نیازمند به سرمایه‌گذاری بیشتر شرکتها می‌باشند.

در پنجساله ۶۷-۷۱، ۱۴ اتحادیه تاسیس و بر میزان سرمایه آنان ۱۲۲۵۶۰۸۰۰۰۰ ریال افزوده شده.

میانگین سرمایه‌گذاری در اتحادیه‌ها ۱۱۸۲۷۳۷۳۷/ ریال بوده که بالاترین آن در اتحادیه‌های استان همدان بمبلغ هر اتحادیه ۲۲۷۸۴۰۰۰۰ ریال و پایین‌ترین سرمایه را شرکتها در اتحادیه‌های استان هرمزگان بمبلغ ۶۱۹۴۰۰۰۰ ریال داشته‌اند.

افزایش سرمایه در پنجساله ۶۷-۷۱ ۵۱٪ کل سرمایه بوده که این روند مطلوب باعث خواهد شد تا اتحادیه‌ها در امور

جدول شماره ۴ وضعیت و عملکرد شرکتهای تعاونی کشاورزی به تفکیک نوع فعالیت تا پایان آذرماه سال ۷۱

ردیف	نوع فعالیت	تعداد شرکت	تعداد عضو	میزان سرمایه (میلیون ریال)	میزان ذخیره قانونی	عملکرد
۱	مرغداران	۱۸۷	۱۹۵۱۰	۱۳۶۰	۲۶۱	۲۰۹۷۵۵۶۳ قطعه
۲	دام داران	۲۶۰	۲۶۴۷۸۸	۷۳۹	۱۳۳	۵۸۴۹۱۶ رأس
۳	گندم کاران	۳۴	۲۰۹۴۰	۴۸۸	۲۶	۳۲۰۰۸۲ تن
۴	باغ داران	۱۶	۱۸۵۳۴	۳۰۹	۲۶	۲۵۹۴۵ هکتار
۵	چغندرکاران	۱	۴۵	۰/۷۶	۰/۲۵	۴/۷۷ تن
۶	زنبورداران	۱۵۵	۵۶۵۶۹	۱۹۱	۱۵۷	۵۵۳۹۸۳ کندو
۷	کمباین داران	۲	۱۹۹	۲۷	۰/۷۳	۷۸ دستگاه
۸	تهیه و تولید ابزار کشاورزی	-	-	-	-	۴۵۹ ریال
۹	مرتع داران	۱	۹۳۰	۱۱	-	-
۱۰	مکانیزاسیون	۱۲۴	۱۲۸۷۵	۱۳۳	۴	-
۱۱	تهیه و تولید صنایع دستی	-	-	-	-	-
۱۲	سایر کشاورزان	۴۷۸	۲۴۸۹۲۲	۵۸۹	۵۰	۱۸/۳ میلیون ریال
	جمع کل	۱۲۵۸	۶۴۳۳۱۲	۳۸۴۷/۷۶	۶۵۷/۹۸	

وضعیت و عملکرد تسهیلات اعتباری شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی

با استفاده از اعتباراتی که به موجب تبصره ۴ قانون بودجه کل کشور به بخش کشاورزی اختصاص داده شده شرکتهای تعاونی روستایی تسهیلات اعتباری در اختیار کشاورزان عضو شرکتهای قرار می‌دهند. بدیهی است پرداخت

این گونه تسهیلات و سایر اعتبارات از طریق شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی در تأمین هزینه‌های جاری کشاورزان و تهیه و تدارک نهاده‌ها و ابزار و ادوات کشاورزی مؤثر و کارساز می‌باشد. جهت تقویت بنیه مالی کشاورزان و افزایش تولیدات کشاورزی این اعتبارات به طریق سهل با کارمزدی ناچیز در اختیار آنان قرار می‌گیرد و هر نفر می‌تواند تا ۵۰۰۰۰۰ ریال از این طریق وام دریافت کند. تا پایان آذر ماه ۱۳۷۱ به ۹٪ از اعضا و بطور متوسط به هر عضو ۱۹۶۴۴۳ ریال وام پرداخت شده و در مقایسه با سال قبل ۶۳/۱۴٪ به نفعات وام گیرنده و ۹/۶۲٪ به میزان پرداخت وام و ۴۲/۳۱٪ به میزان وصولی افزوده شده است. میانگین تعداد اعضا وام گیرنده در پنجساله ۷۱-۶۷ (پایان آذرماه) ۳۴۲۴۶۲ نفر بوده که معادل ۷٪ اعضا شرکتهای است. میانگین پرداخت وام در پنجساله مذکور ۴۷۲۳۰ میلیون ریال می‌باشد. بالاترین مبلغ در سال ۷۱، ۸۰ میلیارد ریال و پایین ترین آن

جدول شماره ۵ - وضعیت پرداخت و وصول وام شرکتهای تعاونی روستایی در سالهای ۶۷ تا آذر ۷۱

سال	تعداد وام گیرنده	میزان وام (میلیون ریال)	ممانده مطالبات (میلیون ریال)	درصد افزایش یا کاهش نسبت به سال قبل
۶۷	۲۹۵۹۶۱	۳۰۷۰۱	۷۲۲۱۲	وصول وام
۶۸	۲۹۲۱۹۴	۳۴۰۹۴	۹۰۳۱۶	وام گیرنده / ۱۱/۰۵ / ۲/۷۹ -
۶۹	۳۵۹۳۲۲	۴۱۸۵۳	۸۵۶۴۱	پرداخت وام / ۲۲/۷۶ / ۸/۱۳
۷۰	۳۵۶۳۵۰	۴۹۲۶۰	۱۲۰۲۸۴	وام گیرنده / ۰/۸۳ - / ۱۱/۶۴
۷۱	۴۰۸۴۸۵	۸۰۲۴۴	۱۷۸۰۰۴	وصول وام / ۶۲/۹ / ۳۱/۴۲

در سال ۶۷، ۳۰ میلیارد ریال پرداخت شده است.

میانگین وصول وامها در این پنجساله ۶۷ میلیارد و ۴۶۸ میلیون ریال می‌باشد. بطور کلی تعداد وام‌گیرنده و میزان پرداخت وام به نسبت اعضا و میزان احتیاج آنان به تسهیلات اعتباری در نه ماهه اول سال کم و در سه ماهه آخر سال بدلیل سررسیده شدن وامهای سال قبل ۸۰٪ مبلغ کنونی خواهد بود که با توجه به فصل داشت و تا حدودی برداشت، این افزایش منطقی است.

جدول شماره ۶ - وضعیت صندوقها قرض الحسنه تا پایان آذرماه سال ۷۱

ردیف	شرح	مقدار	واحد
۱	تعداد صندوقها	۲۷	صندوق
۲	میزان سپرده	۳۲۵۶۹۶۸۳۷	ریال
۳	میزان ذخیره قانونی	۱۰۳۹۶۵۵۱	ریال
۴	تعداد اعضا وام‌گیرنده	۱۲۹۰	نفر
۵	میزان وام پرداختی به اعضا	۲۶۳۰۶۳۹۲۴	ریال

کالاها با قیمت نازل از مرغوبترین نوع در دسترس کشاورزان قرار گرفته است. توزیع کالاهای سهمیه‌بندی در سطح روستاها بوسیله ۱۳۳۹۶ فروشگاه به بهترین نحو ممکن صورت گرفته و می‌گیرد.

در ۱۳۳۹۶ فروشگاه مصرف روستایی که ۴۳۹۱۸۷۸ نفر را تحت پوشش قرار می‌دهد در نه ماهه اول سال ۷۱، ۱۳۴ میلیارد

جدول شماره ۷ - مقایسه وضعیت توزیع کالاهای مصرفی در ۱۳۳۹۶ فروشگاه تا پایان آذرماه سال ۷۱ و زمان مشابه در سال قبل

ردیف	شرح	مقدار کالاهای توزیع شده در		درصد افزایش یا کاهش	واحد
		سال جاری	سال قبل		
۱	قند و شکر	۱۸۷۶۵۰۰۹۳	۱۶۸۱۱۷۵۵۴	-۱۰/۴۱	کیلوگرم
۲	انواع برنج	۶۰۱۷۹۱۵۵	۷۳۳۴۸۴۱۹	۲۱/۸۸	کیلوگرم
۳	روغن نباتی	۹۲۲۵۱۱۵۶	۸۶۴۸۸۰۶۹	-۶/۲۵	کیلوگرم
۴	پودر پاک‌کننده	۲۴۶۵۷۷۴۹	۲۰۴۱۶۷۹۷	-۱۷/۲	کیلوگرم
۵	صابون	۴۳۰۷۷۰۶۵	۳۴۲۱۵۵۴۴	-۲۰/۵۷	قالب
۶	آرد	۱۳۱۱۷۹۹۴۴	۱۲۳۱۵۱۰۱۹	-۶/۱۲	کیلوگرم
۷	گندم	۹۲۵۹۲۶۰	۵۲۸۹۸۰	-۹۴/۲۹	کیلوگرم
۸	پیاز	۳۶۲۲۴۴۴	۲۸۳۴۳۲۷	-۲۱/۷۶	کیلوگرم
۹	خرما	۲۲۸۰۳۰	۱۳۹۸۰۱	-۳۸/۶۹	کیلوگرم
۱۰	حبوبات	۷۷۶۵۱۸	۱۱۹۷۴۶۴	۵۴/۲۱	کیلوگرم
۱۱	سیب زمینی	۲۰۲۱۳۷۴۲	۱۳۸۸۸۲۹	-۹۳/۱۳	کیلوگرم
۱۲	وسایل نفت‌سوز	۵۳۳۱۳	۴۹۹۰۵	-۶/۳۹	دستگاه
۱۳	کفش	۱۳۹۴۳۴	۷۱۳۸۲	-۴۸/۸۱	جفت
۱۴	پارچه	۱۰۷۱۲۲۲	۱۱۷۰۱۴۴	۹/۲۳	متر
۱۵	سایر کالاها	۶۹۳۹۱۷۹۷۶۳۷	۹۰۸۰۵۹۳۷۱۳۹	۳۰/۸۶	ریال
	ارزش کل کالای توزیع شده	۱۰۴۰۹۷۷۹۷۹۳۶	۱۳۴۰۲۸۶۲۷۴۹۴	۲۸/۷۵	ریال

صندوقهای قرض الحسنه

جهت رفع نیاز مالی کشاورزان در مواقع ضروری و تهیه وسایل کار، شرکتها مبادرت به تأسیس صندوقهای قرض الحسنه با سرمایه خصوصی اعضا نموده است کشاورزان عضو مبلغ سرازاد را در حساب سپرده صندوق گذارده تا اعضا نیازمند با استفاده از این سرمایه بعنوان قرض الحسنه مشکلات خویش را رفع نمایند.

۸۰٪ سرمایه بعنوان وام قرض الحسنه پرداخت گردیده است و میانگین وام پرداختی بهر عضو ۲۰۳۹۲۵ ریال می‌باشد.

فروشگاههای تعاونی

با تأسیس ۱۳۳۹۶ فروشگاه مصرف در سطح روستا بوسیله شرکتهای تعاونی روستایی نیاز روستاییان تا حدودی در مورد تهیه کالاهای مورد نیاز اولیه بر طرف شده و این

جدول شماره ۸ - مقایسه محصولات خریداری شده از کشاورزان از اول فروردین تا پایان آذرماه سال ۷۱ و زمان مشابه در سال قبل

ردیف	شرح	مقدار خرید به تن		درصد افزایش یا کاهش
		سال قبل	سال جاری	
۱	گندم	۳۲۳۷۵۹۱	۴۱۰۲۸۵۹	۲۶/۷۳
۲	جو	۴۲۵۱۵۳	۱۲۰۶۳۸	-۷۱/۶۲
۳	برنج	۲۰۱۳	۲۴۶۱	۲۲/۲۵
۴	حبوبات	۱۰۰۶۶	۴۶۳۶۴	۳۶۰/۶۱
۵	ذرت	۹		-۱۰۰/
۶	خرما	۸۴۷	۲۶۸۱	۲۱۶/۳۵
۷	سیبزمین		۱۰۷۸۰	۱۰۰/
۸	پیاز		۹۰۶۵۰	۱۰۰/
۹	مرکبات	۵۶	۵۳۳	۸۵۴/۶۳
۱۰	انواع میوه و ترهبار	۸۶۱۳۸۹	۴۱۹۶۹	-۹۵/۱۳
۱۱	وش پنبه	۱۳۶۸	۹۰۳	-۳۳/۹۲
۱۲	روغن حیوانی			۰/۰
۱۳	پشم	۴		-۱۰۰/
جمع کل کالاهای فوق		۴۵۳۸۴۹۶	۴۴۱۹۸۳۸	-۲/۶۱
ارزش سایر محصولات (میلیون ریال)		۲۹۲۹	۳۶۶۶	۲۵/۱۵
ارزش کل محصولات خریداری شده		۵۲۰۱۳۳	۷۱۳۶۰۲	۳۷/۲

جدول شماره ۹ - وضعیت فروشگاهها و توزیع مواد نفتی تا پایان آذرماه سال ۷۱

ردیف	شرح	مقدار	واحد
۱	الف - وضعیت فروشگاهها:		
۱-۱	تعداد عاملیت	۵۰۳۵	عاملیت
۱-۲	تعداد فروشنده	۱۱۰۵۹	فروشگاه
۱-۳	تعداد مخازن	۱۵۳۲۴	مخزن
۱-۴	ظرفیت کل مخازن	۱۲۷۴۱۷۴۰۰	لیتر
۲	ب - وضعیت توزیع:		
۲-۱	نفت سفید	۱۲۴۴۲۸۸۹۹۳	لیتر
۲-۲	نفت گاز	۸۳۳۹۸۱۱۱۲	لیتر
۲-۳	نفت سیاه	۴۰۸۳۹۲	لیتر
۲-۴	بنزین	۷۷۱۷۴۷۷۸۹	لیتر
۲-۵	روغن موتور	۴۱۹۴۵۴۳	لیتر
۲-۶	سایر مواد نفتی	۹۹۰	لیتر

۱۱۰۵۹ فروشنده از طریق ۵۰۳۵ عاملیت در سطح روستاها توزیع گردیده که به نسبت سال قبل در همین مقطع ۳۵/۸٪ افزایش داشته است. تفکیک نوع مواد نفتی:

توزیع مواد نفتی

در نه ماهه اول سال ۱۳۷۱ - ۲۱۶۰۰۴۸۸۱۹ لیتر از انواع مواد نفتی در

ریال از کالاهای اساسی و مورد نیاز روستاییان شامل کالاهای سهمیه بندی عرضه شده است.

اگر احتمالاً ۶۰٪ از اعضاء از این فروشگاهها خرید کرده باشند، به طور متوسط هر عضو فقط ۵۰۸۶۳ ریال از این اجناس را در اختیار گرفته که با توجه به هزینه یک خانوار روستایی در نه ماهه اول سال (فقط در مورد کالاهای قابل عرضه در فروشگاههای تعاونی) تنها ۸٪ از کالاهای مورد نیاز را از این طریق تهیه نموده و ۹۲٪ دیگر را از فروشگاههای غیر تعاونی یا از فروشگاههای شهری خریداری کرده است که بدون شک باقیمتی بالاتر به دست او رسیده است.

تجهیز فروشگاهها و اختصاص سرمایه بیشتر جهت تهیه کالا از تولیدکنندگان دست اول و عرضه آن در فروشگاهها باعث خواهد شد تا عضو ضمن تقلیل هزینه، وابستگی بیشتری به تعاونیها احساس نموده سرمایه خود را افزایش دهد و دست واسطهها و پیلهوران محلی تا حدودی کوتاه گردد.

خرید مازاد محصولات کشاورزی

شرکتها و اتحادیههای تعاونی روستایی برای کوتاه کردن دست واسطهها و سلف خران و عرضه مستقیم محصولات در بازار مصرف راساً مبادرت به خرید مازاد محصولات کشاورزی از کشاورزان می نمایند. این امر باعث می گردد تا کشاورز نتیجه زحمات خویش را با قیمت مناسب بفروش رسانده و مصرف کننده هم محصولات مورد لزوم خویش را با قیمتی کمتر از سیستم سلف خری و واسطه ای تهیه نماید.

نفت سفید	۴۳/۸%
نفت سیاه	۳۵/۵%
نفت گاز	۲۸%
بترین	۵/۲%

روغن موتور و سایر مواد ۵۷%

افزایش ۱/۶% فروشندگی مواد نفتی منطقی است چرا که هر عاملیت دارای تقریباً دو فروشندگی و هر فروشندگی بطور متوسط ۵ ده حوزه عمل را پوشش می‌دهد. با توجه به بعد مسافت و صعب العبور بودن

لیتر مواد نفتی در فروشندگیها نصب و مورد بهره‌برداری قرار گرفته، بطور متوسط برای هر عضو ۲۹ لیتر از این مواد ذخیره شده که این مقدار با توجه به احتمال مسدود شدن راههای روستایی در زمستان بدلیل نزولات آسمانی و موارد دیگر این میزان مواد قلیل می‌باشد.

جا دارد برای هر عضو تا میزان ۴۰ لیتر ذخیره‌سازی برنامه‌ریزی شود تا در موارد یاد شده در روستاهای دور افتاده مشکل کمبود مواد سوختی پیش نیاید.

برداشت در اداره آمار وجود ندارد، نمی‌توان تحلیلی صحیح و دقیق از نوع و میزان خرید داشت. ولی بطور کلی، گذشته از خرید گندم که همه نیروها متمرکز و بسیج برای آن شده در خرید دیگر محصولات موفقیت چشمگیری نبوده است.

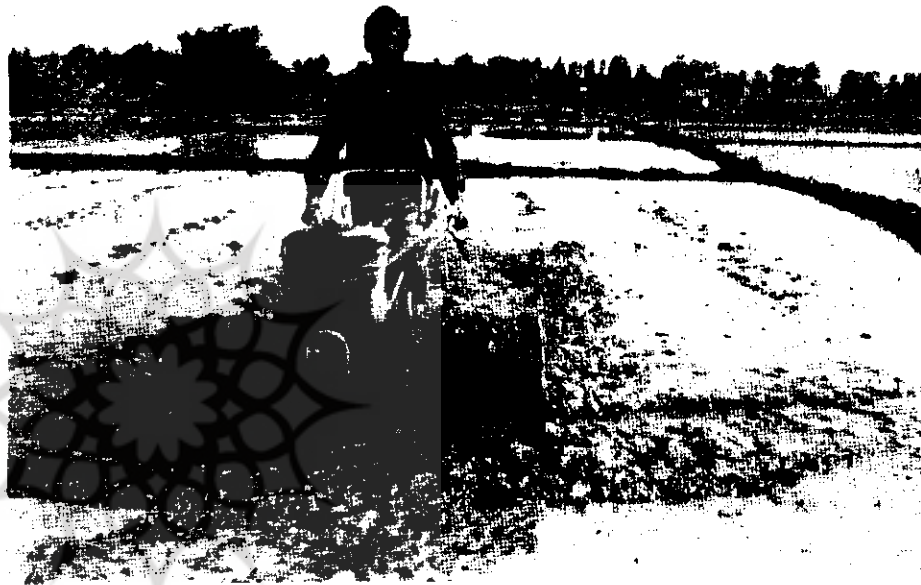
با توجه به در دست بودن اطلاعات مرکز آمار ایران در مورد میزان تولید بعضی از محصولات کشاورزی در سال ۶۷ و صرف نظر از درصد افزایش تولید تا سال ۷۱ درصد خرید محصولات به نسبت تولید به شرح زیر است:

میزان خرید گندم	۳۷% کل تولید
میزان خرید جو	۲% کل تولید
میزان خرید برنج	۰/۲% کل تولید
میزان خرید سیب‌زمینی	۱% کل تولید
میزان خرید پیاز	۱۷% کل تولید
میزان خرید مرکبات	۰/۸% کل تولید
میزان خرید خرما	۰/۱% کل تولید

امید است جهت بالا بردن میزان خرید محصولات با برنامه‌ریزی‌های دقیق و عملی در سالهای آتی موفقتر عمل شود.

مشارکت در طرحهای افزایش تولید

جهت بالا بردن کیفیت و کمیت محصولات مهم و حیاتی کشاورزی طرحهایی تحت نظارت مستمر کارشناسان کشاورزی با مشارکت کشاورزان عضو شرکتهای اجرا می‌گردد، نوع کشت، نوع بذر از لحاظ مرغوبیت و میزان کود با در نظر گرفتن ضوابط کشاورزی مدرن تحت کنترل بوده و نتیجتاً میزان محصول با توجه به هزینه‌های کاشت، داشت و برداشت تا بحال توجه اقتصادی داشته و معمولاً از لحاظ مرغوبیت بهتر از محصولات دیگر در بازارهای کشور استقبال شده.

مازاد محصولات خریداری شده از کشاورزان

چون اطلاعات مربوط به سطح زیر کشت و هزینه‌های انجام شده در امر کاشت، داشت و

راههای روستایی طبیعی است که رساندن مواد نفتی از هر فروشندگی به ساکنین ۵ روستا مشکل و باعث خواهد شد تا روستایان براحتی دسترسی به مواد نفتی را پیدا نکنند ۱۵۳۲۴ مخزن جهت انبار نمودن تقریباً ۱۳۰ میلیون

جدول شماره ۱۰ - مقایسه توزیع انواع نهاده‌های کشاورزی در سالهای ۶۷ تا (آذر) ۷۱

سال	مقدار به تن			درصد افزایش یا کاهش		
	کود	سم	بذر	کود	سم	بذر
۶۷	۸۲۷۲۷	۱۳۸۳۹	۸۲۱۳			
۶۸	۸۵۷۹۷۳	۱۶۳۲۹	۲۵۲۳	۳/۷۱	۱۷/۹۹	-۶۹/۲۸
۶۹	۸۰۶۴۰۹	۱۸۵۷۶	۲۲۴۷	-۶/۰۱	۱۳/۷۶	-۱۱/۰۸
۷۰	۱۲۵۳۶۰۲	۱۶۷۶۴	۵۷۱	۵۵/۴۵	-۹/۷۶	-۷۴/۵۴
۷۱	۱۳۵۱۵۳۰	۱۸۳۶۰	۳۴۲	۷/۸۱	۹/۵۲	-۴۰/۱۸

ساختمان‌ها و تأسیسات

شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی جهت دفتر محل کار و ساختمان فروشگاهی مصرف و نفت مبادرت به تأسیس بناهایی متناسب با موقعیت محل و نوع استفاده نموده‌اند که کاربرد مؤثری داشته و دارد..

بدلیل حفظ و نگهداری محصولات کشاورزی اعضاء نیز انبارهایی با استانداردهای مورد قبول ساخته شده است.

ارائه خدمات فنی

در امر مکانیزه نمودن کشاورزی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی، مبادرت به تهیه و توزیع ماشین آلات کشاورزی نموده‌اند تا کشاورزان عضو همپای دیگر کشاورزان جهت بالا بردن سطح کاشت و داشت بهتر با استفاده از ماشین امور جاری زراعت را به نحو بهتری اداره نمایند و بر کیفیت و کمیت محصولات خویش بیافزایند.

خدمات شرکتها از نظر کاشت، داشت و برداشت تاکنون با موفقیت توأم بوده ولی بدلیل کمبود وسایل و مشکل تهیه لوازم یدکی و تعمیرات، این خدمات در سطح زیادی عملی نگردیده است.

ردیف	شرح	مقدار / تعداد	واحد
۱	تعداد انبار اتحادیه‌ها	۳۸۸	دستگاه
۲	ظرفیت انبار اتحادیه‌ها	۴۹۹۵۵۰	تن
۳	تعداد انبار شرکتها	۷۳۵	دستگاه
۴	ظرفیت انبار شرکتها	۲۹۸۳۰۵	تن
۵	کل ساختمانهای دفتر کار شرکتها	۵۸۵۱	دستگاه
۶	منازل مسکونی احداث شده جهت سرپرستان حوزه‌ها	۶۵۷	دستگاه

یکی دیگر از فعالیتهای شرکتهای تعاونی روستایی، تأمین آب جهت آبیاری مزارع بوده که از گذشته‌های دور و بصورت سنتی این امر در روستاها معمول بوده و در حال حاضر هم شرکتهای تعاونی این مهم را در سطحی وسیعتر به عهده گرفته انجام می‌دهد.

جدول شماره ۱۲- خدمات آبرسانی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی تا پایان آذرماه سال ۷۱

ردیف	شرح	مقدار	واحد
۱	تعداد چاه عمیق حفر شده	۱۴۳۲	حلقه
۲	تعداد چاه نیمه عمیق حفر شده	۳۶۹۶	حلقه
۳	تعداد موتور تلمبه نصب شده	۳۹۹۷	دستگاه
۴	تعداد موتور پمپ نصب شده	۲۳۳۳	دستگاه
۵	تعداد قنوات مرمت و لایروبی شده	۵۲۳۶	رشته
۶	طول کانالهای آبرسانی احداث شده	۱۸۲۵۹۰	متر
۷	تعداد سدهای خاکی و سیمانی احداث شده	۹۶	سد

جدول شماره ۱۳ - خدمات فنی (خدمات ماشین آلات) ارائه شده تا پایان آذرماه سال ۷۱

ردیف	شرح	مقدار	واحد
۱	تعداد تعمیرات ماشین آلات	۴۷۱۰	فقره
۲	تعداد سرویس ماشین آلات	۱۲۸۱	فقره
۳	بهای لوازم یدکی توزیع شده	۲۸۱۳۰۴۴۴۵۷	ریال
۴	شخم و دیسک زمین	۱۰۵۹۶۶	هکتار
۵	تسطیح زمین	۱۱۷۱۹	هکتار
۶	برداشت با کمباین	۲۱۶۹۵۶	هکتار
۷	بسته بندی علوفه با بیلر	۶۵۴۵	هکتار
۸	توزیع لاستیک	۲۸۶۷۵	حلقه
۹	توزیع روغن موتور	۴۹۲۸۴	لیتر
۱۰	نهر کنی	۱۰۷۰	کیلومتر
۱۱	ایجاد دار قالیبافی	۱۲۶۵۳	دار

جدول شماره ۱۴ - وضعیت تهیه و توزیع

جدول شماره ۱۵ - وضعیت و عملکرد واحدهای مرغداری شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی

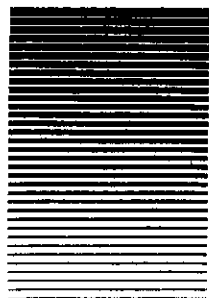
ماشین آلات تا پایان آذرماه سال ۷۱

روستایی تا پایان آذرماه سال ۷۱

ردیف	شرح	مقدار	واحد
۱	تعداد واحدهای مرغداری	۶۶	دستگاه
۲	تعداد سالنهای مرغداری	۱۱۰	سالن
۳	ظرفیت سالنهای مرغداری	۱۳۲۱۴۰۰	قطعه
۴	تعداد دوره برداشت مرغ	۱۸	دوره
۵	جمع مرغ گوشتی پرورشی	۹۰۴۲۲۸	قطعه
۶	جمع مرغ تخم گذار	۱۷۰۰۰	قطعه
۷	وزن تخم مرغ بدست آمده	۱۸۳۲۰۶	کیلوگرم

ردیف	شرح	تعداد دستگاه
۱	بذر پاش	۶۷۲
۲	سمپاش	۲۰۶۹
۳	تریلی	۱۷۱
۴	لودر	۱۲
۵	کمباین	۵۷
۶	تراکتور	۵۰۹
۷	تیلر	۱۸۸۹
۸	خیش	۳۴۷
۹	دیسک	۱۳۴
۱۰	ماله	۲۳
۱۱	خرمنکوب	۳۴۸
۱۲	ماشین آلات درجه بندی و بسته بندی	۹
۱۳	بوجاری	۲
۱۴	پشم چینی	۱۱
۱۵	سایر ماشین آلات	۱۵۵۶۶۱

تعداد این واحدها افزوده می‌شود.

تأمین مواد پروتئینی و کمک به خودکفایی مبادرت به تأسیس واحدهای مرغداری در روستاها نموده‌اند این واحدها مجهز به سالنهای استاندارد و تجهیزات مدرن می‌باشند که تحت نظارت شرکتها و اتحادیه‌ها محصولات، خویش را وارد بازار نموده و گذشته از تأمین مواد پروتئینی اعضا از این بابت درآمدش هم برای واحدهای خویش کسب می‌نمایند با تجربه‌ای که روستاییان از گذشته در مورد مرغداری اندوخته بودند در این واحدها بکار گرفته شده و تاکنون عملکرد این مرغداریها بسیار مطلوب بوده تا جایی که روزبروز بر

وضعیت عملکرد واحدهای مرغداری

شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی جهت